

HUHU BCG (Bacillus Calmette-Guerin) **BCG (Bacillus Calmette-Guerin) VACCINATION**

Fakamatala ma'ae Kau Mahaki **Information for Patients**

Tipii (TB) ko e mahaki ia 'oku fakatupu he'e siemu pekitalia ('oku ui koe *Mycobacterium tuberculosis*). Ko e TB 'oe ma'ama'a koia e fa'ahinga 'oku lahi taha ka koe mahaki ni 'e lava pe ia 'o hoko 'i ha konga pe 'o e sino. Ko e Tipii 'oe ma'ama'a 'oku fakamafola ia mei ha taha ki ha taha 'o fakafou atu 'i he fanga ki'i vai aafu mei he tae, mafatua pe hiva. Ko e kakai 'oku ofi ki he ngaahi vai aafu ko'eni tenau lava pe 'o manava'aki (mihi ki loto) e ngaahi vai aafu ni 'onau pihia leva. Ko e tokolahi 'o kinautolu kuo pihia 'oku 'ikai 'asi ai e ngaahi faka'ilonga puke ia, ka koha ki'i tokosi'i pe 'e fakatupu ai e mahaki TB, meimei hili ha ngaahi ta'u lahi 'o 'enau pihia. Ko kinautolu 'e uesia:

- ◆ Kau folau 'eve'eva ki he ngaahi fonua 'oku fele ai e TB, hange koe ngaahi konga lahi 'o 'Esia mo 'Afilika
- ◆ Ngaahi potungaue mo'ui moe kau tauhi 'oe fa'ahinga 'e ala faingofua taha hono ma'u he'e TB
- ◆ Kau memipa 'oe ngaahi famili ofi 'o kinautolu 'oku TB

Koe ha e faito'o BCG? Koe faito'o BCG ko ha faito'o ia 'oku ngaue'aki ha fanga ki'i manu (microorganisms) ke ta'ofi'aki e TB. 'Oku 'ikai ke lava he'e faito'o BCG 'o ta'ofi e pihia he TB i ha feohi moe pekitalia (siemu) fakatupu TB, ka 'oku ne hanga 'e ia 'o ta'ota'ofi ha puke lahi 'e lava 'o fai ai ha mate. 'E lava ke hoko ha uike 'e 6-12 pea toki ngaue leva e faito'o BCG ki hano fakatupu 'ene ngaue malu'i (fakahaofi). Koe faito'o BCG 'oku peseti pe 'e 50-60 'a 'ene malu'i e sino mei he TB pea 'i he taimi tatau pe 'oku 'iai ha fa'ahinga 'oku mole e 'aonga ia 'o e faito'o ni hili ha ngaahi taimi, taimi e ni'ihi 'i he vaha'a 'o e ta'u 'e 5-15.

'Aonga lahi ki he fanau iiki. 'I he fanau iiki 'e ala ta'ofi he'e faito'o BCG kinautolu mei hano fakatupu ha fotunga fakatu'umaki 'oe mahaki TB, hange koe TB 'i he 'uto (TB meningitis). Koe lelei 'o e faito'o ni ki he kakai matu'otu'a 'oku 'ikai fu'u mahino.

'Oku totonu ke fai ha sivi Tuberculin Skin Test (Mantoux test) kimu'a pea fakahoko e huhu ke mahino 'oku 'ikai ke fakapapau'i (positivi) ho'o sivi mei ha pihia ki mu'a 'i he TB, pe ko ha toki hili ha'o huhu BCG. Koe kakai kuo 'osi positivi 'enau sivi 'e 'ikai ha 'aonga kia kinautolu e faito'o pea 'e lava pe kenau fakatupu ha fakafepaki lahi 'i he faitu'u 'e fai ai e huhu.

Taha 'oe ngaahi kaungakovi 'oku hoko hili e huhu BCG 'aia ko 'ene hanga 'o toutou 'ai 'a e sivi Tuberculin skin test 'i he kaha'u ke positivi. 'Oku 'uhinga eni ki he 'ikai ketau lava 'o tala pe koe ola 'oe tesi koe tupu mei he ma'u 'oe mahaki TB pe koe tupu ia mei he huhu BCG.

'Oku 'iai ha kakai 'oku 'ikai fe'unga ke fai ki ai e huhu BCG. Ko kinautolu 'oku vaivai honau malu'i fakanatula, lolotonga puke he huhunu pe ne nau toki huhu malu'i hange ko e misele, ke fakaha kia kinautolu ke 'oua tenau huhu BCG. 'E fai hono sivi'i taautaha e taha kotoa kimu'a pea toki fai e huhu BCG pea 'e fiema'u keke fakamo'oni he foomu fakangofua pea toki fai e huhu.

BCG moha ngaahi faito'o 'oku ngaue'aki e fanga kii manu mo'ui (micro-organisms). Ko e kakai folau ki tu'apule'anga 'aia 'oku fiema'u ke nau fai e ngaahi huhuni 'o lahi hake he tu'o taha kimu'a pea nau folau, **'oku totonu ke: a)** fai e ngaahi huhu kotoa he 'aho tatau, pe **b)** tatali 'o 'oua 'e toe si'i hifo he uike 'e 4 'i he vaha'a 'oe huhu BCG moe ngaahi huhu kehe. 'Oku 'uhinga eni ke 'oange ki he sisitemi malu'i fakanatula 'o e sino ha faingamalie ke fai ai 'ene ngaue malu'i. Koe ngaahi faito'o kehe leva 'oku nau ngaue'aki e fanga ki'i manu mo'ui ko e: inu vaiTaifoti, Mofi engeenga, moe mo, misele, misele Siamane. Koe huhu BCG moe inu vai polioo 'e lava ke fai ia lolotonga e vaha'a taimi 'oe uike 'e 4.

'Oku 'iai nai ha ngaahi me'a 'e kaukovi kiate koe fekau'aki moe huhu BCG? 'I ha fa'ahinga faito'o pe, kuo pau ai pe ke 'iai e me'a 'e kovi kiate koe ka 'e faikehekehe pe ki he taha kotoa. 'I

he taimi 'e ni'ihi koe feitu'u na'e huhu 'e mamahi, kula mo fufula. 'E sai pe ia ta'e fai kiai ha faito'o. 'E lava pe ke pupula e ngaahi keleni (glands) he fa'efine pe koe kia, 'aia 'oku fiema'u leva ia ke fai hano faito'o. 'Oku hahamolofia ke fakatupu he'e huhuni ha mafola 'a e BCG. 'Oku memei hoko pe eni ia 'ihe kakai 'oku vavai honau malu'i fakanatula (immunity) kau kiai 'akinautolu 'oku HIV, ta'epalanisi e ma'u me'atokoni pe ma'u ha mahaki fakatu'utamaki. 'Oku hahamolofia ha ngaahi keisi, kuo hoko ai ha mate.

Tupu mei he 'ikai lava he'e BCG 'o ta'ofi kakato e puke he tipii 'oku mahu'inga ke 'ilo'ia e ngaahi faka'ilonga 'oe mahaki TB, hange koe: tae hohoko, (lahi hake he uike 'e tolu), tae 'o 'ohake 'ae fula fiofio toto, mofi, tauta'a he po'uli, holo ta'e 'uhinga e sino mo tavaivaia. Koe ngaahi faka'ilonga ko 'eni 'e lava pe ke hoko 'aki ha ngaahi 'uhinga kehekehe, kai kehe kapau 'e hoko e ngaahi me'a ni kiate koe 'alu leva 'o talatala ki ho'o kiliiniki fatafata pe ko ho'o toketaa fakafamili mo faka'ata ho fatafata.

Koe ha e me'a 'e hoko hili 'a e huhu BCG? 'I he hili e huhu, 'e 'asi mai leva ha ki'i pupula lanu kulokula 'i he vaha'a 'o e uike 'e taha kihe tolu. 'I he tokolahi ko e ki'i pupula ko 'eni 'e hoko pe 'o molu pea holo 'o hoko ko e ki'i mata'ipala. Ko e mata'ipalaa 'e a'u ia ki he mahina 'e tolu pea toki mo'ui, 'one fakatupu ai ha ki'i mata'ipiki.

Tokanga ki he tu'u'anga huhu 'i he ngaahi founga ko'eni:

- ◆ **Tuku ha taimi ki he tu'u'anga huhu ke mo'ui fakanatula pe pea tauhi ke MA'A MO MOMOA.** 'Oua na'a ngaue'aki ha kilimi pe faito'o kili.
- ◆ Ka fiema'u, 'ai ha me'a faito'o lavea ki he tu'u'anga huhu kae 'OUA na'a 'ai hangatonu kiai ha palasita pipiki, tupenu ha'i lavea pe koha tupenu pe.
- ◆ Faka'ehi'ehi mei ha taa'i (tau kiai) pe vaku e tu'u'anga huhu.
- ◆ Teke lava pe 'o hokohoko atu e ngaahi ngaue maheni hange koe saoa (showering), kakau mo e ngaahi sipoti.

Kapau 'oku 'iai ha ngaahi me'a 'oku ke hoha'a kiai pe 'oku ke ongo'i 'oku 'ikai sai e faito'o kiate koe, Fakamolemole 'o telefoni ki he Ngaue Faka'ehi'ehi & Tokanga'i e TB (Chest Clinic) 'i he:

References:

BCG Vaccine and Consumer Medicine Information: Connaught Laboratories: Canada.

Winks M, Levy M, Westly-Wise V. and The NSW Tuberculosis Advisory Committee. (1994). *Controlling Tuberculosis in New South Wales*. New South Wales Health Department. North Sydney.

Barclay L. A review of BCG complications since the introduction of a different BCG vaccine. 2000. CDC: Darwin. (See <http://www.nt.gov.au/nths/public/cdc/vol5/bcg.htm>)

Colditz GA, Brewer TF, Berkley CS, Wilson ME, et al Efficacy of BCG vaccine in the prevention of tuberculosis - Meta-analysis of the published literature. *JAMA* 1994; 271 (9): 698-702.

Grange JM. Complications of bacille Calmette-Guerin (BCG) vaccination and immunotherapy and their management. *Comm Dis Pub Hlth* 1998; 1 (2): 84-8.

The Role of BCG Vaccine in the Prevention and Control of Tuberculosis in the United States. *MWR*: April 26, 1996 / Vol. 44 / No. RR-4. US Department of Health and Human Services.

The Australian Immunisation Handbook 7th Edition: National Health & Medical Research Council.